

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zambrowie VII Wydział Zamiejscowy w W. Mazowieckiem wyrokiem z dnia 05.09.2013r. w sprawie XII K 20/13 uznał R. D. za winnego tego, że :

I. w dniu 30 kwietnia 2009 roku w W. Mazowieckiem woj. (...), będąc uprzedzonym o odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań w oświadczeniu majątkowym radnego Rady Miasta W. nie wykazał środków pieniężnych w kwocie 927,17 zł zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) SA O/W., zaniżył wartość współwłasności 29 akcji Zakładu (...) SA w B. podając kwotę 300 zł, podczas gdy ich łączna wartość wynosiła 2900 zł, zaniżył powierzchnię gruntów położonych w obrębie C. Stacji oznaczonych nr 71/27, 71/28 będących w jego wieczystym użytkowaniu podając, że stanowią 1 ha zamiast 1, 1204 ha, nie wykazał budynku jednokondygnacyjnego o pow. użytkowej 205,02 m² oraz budynku magazynowego jednokondygnacyjnego o pow. użytkowej 115,6 m² o łącznej wartości brutto 335.800 zł położonych w C. Stacji na działce nr (...), nie wykazał przychodu osiągniętego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w kwocie 2.547.534,16 zł, nie wykazał składników mienia ruchomego o wartości powyżej 10.000 zł w postaci samochodu marki V. (...) nr rej. (...) oraz nie wykazał kwot zobowiązań powyżej 10.000 zł wobec banku (...)/W. z tytułu kredytów i sald debetowych w łącznej wysokości 504.025,16 zł, tj. czynu z art.233§1 i 6kk i za to z mocy art. 233§1 i 6kk skazało, a z mocy art.233§1 i 6kk w zw. z art.58§3kk w zw. z art.33§1 i 3kk wymierzył mu karę 100 (sto) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.

II. że w dniu 30 kwietnia 2010 roku w W. Mazowieckiem, woj. (...) będąc uprzedzonym o odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań w oświadczeniu majątkowym radnego Rady Miasta W. nie wykazał środków pieniężnych w kwocie 7.334,06 zł zgromadzonych na rachunku bankowym spółki cywilnej (...) s.c. (...) w (...) Banku (...) w S. oraz nie wykazał kwot zobowiązań powyżej 10.000zł wobec banku (...)/W., (...) Banku (...) w S. z tytułu, kredytów i sald debetowych w łącznej wysokości 177.326,84 zł, tj. czynu z art.233§1 i 6kk i za to z mocy art.

233§1 i 6kk skazało, a z mocy art.233§1 i 6kk w zw. z art.58§3kk w zw. z art.33§1 i 3kk wymierzył mu karę 100 (sto) stawek dziennych przyjmując jedną stawkę w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.

Sąd Rejonowy na podstawie art.85kk i art.86§1 i 2kk połączył orzeczone wobec oskarżonego kary i wymierzył mu łączną karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 300zł, obciążając go pozostałymi kosztami procesu.

Apelację od wyroku wywiódł oskarżony R. D., który zaskarżając orzeczenie w całości zarzucił mu mu błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że był zobowiązany w oświadczeniu majątkowym wykazać aktywa i pasywa spółki cywilnej, której był współnikiem oraz to, że umyślnie zaniżył wartość akcji (...) S.A. oraz nie wykazał w sposób właściwy składników majątku, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zambrowie. W uzasadnieniu apelacji podniósł też dodatkowo, że w jego ocenie nie zostało wykazane, aby sporządzając oba oświadczenia majątkowe tj. w 2009 i 2010 roku, działając w sposób umyślny zawarł w nich nieparwdziwe zapisy.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Wywiedziona apelacja, co do zasady niesłuszna, jednakże doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku korzystnym dla oskarżonego, jednakże nie w zakresie postulowanym przez apelującego, który kwestionując w części podstawy do uznania go winnym, domagał się uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Na wstępie zauważyć należy, że zgodnie z treścią art.2§2kk podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawidłowe ustalenia faktyczne. Warunkiem zaakceptowania poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych jest ich oparcie na pełnym materiale dowodowym, zgromadzonym zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania

karnego, a który to materiał pozwala na wyjaśnienie wszelkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, został poddany następnie wnikliwej i wszechstronnej ocenie, zgodnej ze wskazaniami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w prawidłowo sporządzonym uzasadnieniu wyroku. Tylko wówczas dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów będzie mogła korzystać z ochrony art.7kpk. W ocenie Sądu Okręgowego, pełny materiał dowodowy zgromadzony w sprawie,

drobiazgowa jego ocena, pozwala na wydanie rozstrzygnięcia, jednakże ocena prawna z zarzuconych oskarżonemu występków w zakresie stopnia ich społecznej szkodliwości okazała się być błędną.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty dotyczące błędów w ustaleniach faktycznych stanowią li tylko polemikę z ustaleniami Sądu Rejonowego, która polega na kwestionowaniu poszczególnych elementów przypisanych oskarżonemu czynów, a które mają potwierdzić głoszoną tezę, że nieprawdziwe dane zawarte w jego oświadczeniach majątkowych wynikały z przyczyn przez niego niezawinionych.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że wyjaśnienia oskarżonego R. D. odnośnie zapisów w złożonych przez niego dwóch oświadczeniach majątkowych zasługują na wiarę jedynie częściowo, a mianowicie w zakresie, gdzie wskazał, że w swym oświadczeniu majątkowym z dnia 30 kwietnia 2009r. nie zaniżył, lecz przeciwnie zawyżył powierzchnię swego gospodarstwa rolnego położonego na terenie W. (działki nr.473, 474, 475 i 476), jak też, że samochód marki M. (...) nr rej. (...) na dzień 31.12.2008 r. przedstawiał wartość poniżej 10.000 złotych. Powyższe założenie sądu meriti oparł bowiem nie tylko na wyjaśnieniach R. S. D., ale też na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd I instancji w sposób prawidłowy wywiódł antomaist powody, dla których w pozostałym zakresie nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego R. D. uznając je za nieszczerze, nieprzekonywujące i stanowiące one jedynie konsekwencję przyjętej linii obrony zmierzającej do uniknięcia za wszelką cenę odpowiedzialności karnej. Wskazał, że swoje twierdzenia oparł na wynikach kontroli Urzędu Kontroli Skarbowej w B. oświadczeń majątkowych oskarżonego. Sąd słusznie wskazał, że kontrolujący dokonał rzetelnej i wnikliwej weryfikacji danych zawartych w przedmiotowych oświadczeniach, opierając powyższe o dokumenty dostarczone zarówno przez R. S. D., jak i uzyskane od właściwych instytucji, a dotyczące jego stanu majątkowego, a wyciągnięte z nich wnioski zostały w sposób przekonujący uzasadnione. Zdaniem sądu odwoławczego słusznym jest przyjęte przez sąd meriti ustalenie, iż wartość 29 akcji spółki Zakład (...) (nie (...) sp. zoo), wobec faktu, iż nie stanowiły one przedmiotu obrotu, winna być oparta o ich wartość nominalną, bez potrzeby ich szacowania. Niezasadnym jest też twierdzenie zaprezentowane na rozprawie apelacyjnej przez obrońcę oskarżonego, że przekształcenia własnościowe i nazwa spółki z poprzedniej tj. Zakład (...) SA w B. na (...) (uzupełnione następnie w wyniku podziałów (...) z/s w L. winny skutkować stosownymi zmianami w opisie czynu, gdyż

przyjmując iż kryterium szacowania ich wartości w/g zapisów nominalnych, to samo winno dotyczyć ich wystawcy, którym w chwili ich emisji był Zakład (...) SA w B.. Tym samym wobec powyższego, jak i niekwestionowanych przekształceń tej spółki, który to fakt jest powszechnie znany i nie wymaga dowodzenia (art. 168kpk.) przyjęcie, iż mamy do czynienia z 29 akcjami Zakładu (...) SA w B., nie jest nieprawidłowe.

Prawidłowymi są też ustalenia sądu meriti w zakresie tego, że w oświadczeniach majątkowych oskarżonego winny znaleźć się aktywa i pasywa spółki cywilnej, której jest współnikiem wraz ze współmałżonką, jak też zgodnie z wymogami oświadczenia przychód z jej działalności. Nie budzi wątpliwości, że w tym zakresie uzasadnienie wyroku nie zawiera pogłębionych rozważań, nie mniej jednak dokonane ustalenia i wskazanie, na jakich kryteriach je oparł są w pełni słuszne. Wbrew twierdzeniom oskarżonego D., zawartym w uzasadnieniu apelacji, iż "Istotne jest to, że w przypadku majątku spółki cywilnej mamy do czynienia z odrębną od majątków osobistych współników masą majątkową" (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.06.2007 roku - V CSK 132/07) . Nie mniej jednak, jednoznacznym jest zapis ustawowy iż brak podmiotowości prawnej spółki cywilnej powoduje również, że spółka ta nie ma własnego majątku. Majątek wniesiony jako wkład przez współników czy nabyty w czasie trwania spółki stanowi wspólny majątek współników, który jest objęty współwłasnością łączną o bezudziałowym charakterze (art.860 i następne kc). Tym samym oderwany od literalnego brzmienia przepisów fragment orzeczenia Sądu Najwyższego w żadne sposób nie zmienia gruntowanego poglądu co do faktu, iż w oświadczeniu majątkowym oskarżony winien był wykazać przysługujące mu z racji bycia współnikiem spółki cywilnej (...) se jej aktywa i pasywa oraz wymagana kwotę

przychodów, czego nie uczynił. Tym samym w ocenie sądu, chybionymi okazały się zarzuty poczynienia błędnych ustaleń faktycznych, jak też ustnie podniesionego w trakcie rozpoznawania apelacji naruszenia zasady obiektywizmu poprzez bezkrytyczne oparcie się o wyniki kontroli (...), a co za tym idzie naruszenie swobodnej oceny dowodów. Jak wynika bowiem z pisemnej lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd Rejonowy dokonał właśnie w sposób obiektywny, swobodny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego w sposób kompletny materiału dowodowego. Wskazał, który dowodom i dlaczego dał wiarę, a jakie pozbawił takiego waloru. W sprawie nie pojawiły się żadne wątpliwości, które należałoby dodatkowo rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego, a za takowe nie mogą być uznane występujące jedynie u jednej ze stron procesu, która kontestuje zapadły wyrok.

Sąd słusznie uznał w przypadku powyższego, jak też nie ujętych w oświadczeniach majątkowych innych, wymaganych składników majątkowych i zobowiązań, że nie sposób jest przyjąć, iż oskarżony uczynił to nieświadomie lub przez przeoczenie. Słusznie podniósł, że dla parwonokarnej oceny jego zachowania pod kątem wyczerpania znamion czynu z art.233kk fakt, iż rozliczał się prawidłowo ze swoich przychodów w deklaracjach podatkowych, nie ma znaczenia. Nie mniej jednak, w tym zakresie obowiązkiem Sądu było ustalenie, czy w tych okolicznościach przyjęty stopień znacznej społecznej szkodliwości tych czynów był zasadny. Zasadnym jest więc przyjęcie, iż złożone przez R. D. dwa oświadczenia majątkowe tj. z dnia 30.04.2009r. i 30.04.2010r. były w przyjętym w wyroku zakresie nieprawdziwe, co wyczerpało znamiona czynu z art.233§1 i 6kk. Nie budzi bowiem wątpliwości, że podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym powoduje odpowiedzialność karną na podstawie art.233§1kk (art. 241 ustawy o samorządzie gminnym). Nie budzi też wątpliwości, że oskarżony R. S. D., pomijając taki wiele składników majątkowych, czynił to w sposób świadomy, gdyż wpisując dane w sposób oczywisty niezgodne ze stanem faktycznym co najmniej godził się z możliwością złożenia takiego oświadczenia. O powyższym świadczyła też powtarzalność tego tj. składanie przez dwa lata z rzędu w sposób oczywisty nieprawdziwego oświadczenia majątkowego. Tym samym ustalenia sądu I instancji w tym zakresie uznać należy za w pełni zasadne i oparte o obowiązujący porządek prawny.

W ocenie Sądu Okręgowego przypisane jednakże temu oskarżonemu bezsporne zachowania przestępcze w powołanych wyżej okolicznościach faktycznych, można było ocenić jako nie cechujące się znaczną społeczną szkodliwością, co pozwalało na warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec R. D.. Oskarżony bowiem, pomimo nie wykazania lub wykazania w sposób niezgodny z rzeczywistością składników majątkowych, rozliczał się prawidłowo z fiskusem z racji osiąganych dochodów. Już wstępna analiza sporządzonego oświadczenia wskazuje, iż wypełnione było pośpiesznie, bez pochylenia się nad skutkami takiego zachowania. Oskarżony jednakże zdawał sobie sprawę z bezprawności swojego postępowania, do potwierdził podpisem pod pouczeniem o odpowiedzialności karnej za dane zawarte w tym oświadczeniu, stąd też bezpodstawnym jest twierdzenie oskarżonego i jego obrońcy o braku świadomości bezprawności przy sporządzaniu go.

Biorąc powyższe pod uwagę należy zaznaczyć, iż wina i okoliczności popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu, nie mogą budzić wątpliwości. Fakt nieprzyznania się do jego popełnienia nie może rzutować na możliwość zastosowania instytucji warunkowego

umorzenia postępowania. Stanowisko to jest zbieżne z wykładnią dokonaną już wcześniej w judykaturze. W postanowieniu z dnia 27 listopada 2003 r. SN wyraził zapatrywanie, iż "sąd może, mimo nieprzyznania się oskarżonego orzec o warunkowym umorzeniu, jeżeli oceni, że okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości - podobnie jak może również, mimo przyznania się oskarżonego uznać, że wątpliwości takie istnieją, i skierować sprawę na rozprawę" (sygn. akt V KK 301/03, OSNKW 2004/1/9).

W ocenie Sądu stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez R. D. czynu, pomimo popełnienia przestępstwa godzącego w sposób pośredni w prawidłowe działanie organów samorządu terytorialnego, jest nieznaczny. Taka ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu znajduje potwierdzenie zarówno w przedmiotowych jak i podmiotowych okolicznościach zwianych z czynem sprawcy. Do okoliczności przedmiotowych należy zaliczyć sposób i okoliczności jego popełnienia oraz rodzaj i charakter zagrożonego dobra, nienależąta waga, jaka zapewne przykładał oskarżony do treści składanych oświadczeń. Działanie to nie było nacechowane szczególnym natężeniem złej woli po stronie oskarżonego, brak jest też podstaw do przyjęcia, iż w ten sposób chciał ukryć majątek, a już tym bardziej aby

miał on związek z jakąkolwiek formą przestępnej działalności, czego wyeliminowanie było priorytetowym celem jest wprowadzenie przepisów dot. składania przez funkcjonariuszy publicznych corocznych oświadczeń majątkowych. Godzi się również podkreślić, iż czyn popełniony przez oskarżonego nie naruszył, ani nie zagroził najwyższym dobrom prawnym m.in. takim jak życie, zdrowie, czy też wolność. Podobnie należy ocenić stopień winy. Faktem jest, że oskarżony popełnił czyny karalne z winy umyślnej, jednakże należy wskazać, że nie było w nich tego szczególnego natężenia złej woli. Decyzja niniejszych zachowań podjęta była zapewne bez głębszych przemyśleń o ich skutkach, bez możliwości racjonalnego rozważenia okoliczności, których rozważenie mogłoby doprowadzić do innego postępowania. Takie zachowanie niewątpliwie, w niniejszych okolicznościach łączy się z nieznacznym stopniem winy.

Oba czyny popełnione przez oskarżonego wyczerpują znamiona przestępstwa z art.233§1 i 6kk zagrożonego karą pozbawienia wolności do lat 3, tym samym zachodzą formalne podstawy do zastosowania treści art.66§1kk wobec spełnienia przesłanki z art.66§2kk. Ponadto w ocenie Sądu postawa oskarżonego, jak i jej właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego. Oskarżony nie był dotychczas karana, jak też prowadził ustabilizowany tryb życia, stąd też nie istnieją również jakiegokolwiek przesłanki, aby twierdzić, że popełni w przyszłości przestępstwo. W ocenie Sądu

Okręgowego w przypadku oskarżonego wystąpiły przesłanki do warunkowego umorzenia postępowania i to na najkrótszy z możliwych okresów próby. Jednocześnie też, aby odczuł bezprawność swojego postępowania nałożony zostały na niego środki karny w postaci obowiązku uiszczenia świadczenia pieniężnego w wysokości 500zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Konkludując powyższe, Sąd Okręgowy, w oparciu o przepis art.437§2kpk dokonał zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie wyżej opisanym.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art.636§1kpk i art.7 ustawy o opłatach w sprawach karnych.